

spolků starobně-pojistných, kteří dosáhli v r. 1920 nejméně 65. rok svého věku a platili premie nejméně 25 let. Nařízení ze 17. listopadu 1920 mění některá ustanovení říšského německého pojišťovacího řádu z 19. července 1911, který ponechán v platnosti v Elsasku a Lotrinsku, a sice pro invalidní pojištění zvýšena vyměřovací základna, rovněž i renty a pojistné příspěvky. — Zákon z 19. dubna 1921 upravuje přechodně otázku invalidního pojištění dělníků pracujících v Elsasku-Lotrinsku nebo dělníků z El-saska-Lotrinska a pracujících v jiných departementech Francie. Dělníci francouzští, pracující v Elsasku-Lotrinsku a dělníci elsasko-lotriniští, pracující v ostatní Francii, platí příspěvky podle místa nynějšího pobytu, poddrží však práva a výhody poskytované podle zákona o odpočivných platech v místě dřívějšího svého pobytu, leda že by žádali, aby podléhali předpisům platným v místě nynějšího svého zaměstnání. — Dekretem ze 4. srpna 1921 mění se čl. 31 dekretu ze 26. prosince 1918 o činnosti Národní pokladny pro pojištění starobní. — Nařízení ze 4. srpna 1921 mění čl. 159 a 160 prováděcího nařízení k zákonu o odpočivných platech dělníků. (Stanoví, které písemné doklady stačí předložit při výplatě renty.)

e) Pojištění životní: Zákon z 13. července 1920 mění zákony o Národní pojišťovně pro případ úmrtí (Caisse nationale d'assurance en cas de décès). Nejvyšší suma, na níž lze se pojistit, stanovena na 50.000 fr. V případě pojištění více jak na 3000 fr. nutno se podrobit lékařské prohlídce. — Zákon z 21. května 1921 mění čl. 5. zákona ze 17. března 1905 o dozoru a kontrole nad společnostmi život pojišťujícími.

Judikatura.

(Pořádá Dr. Jindřich Tučný.)

Sociální pojištění: a) nemocenské.

Gremiální nemocenská pokladna nemůže pojišťovati zaměstnance členů gremia, kteří jsou ve smyslu § 73., odst. 3. ž. ř., ustanovení pro vyšší úkony služební.

Naříkaným rozhodnutím vyhovělo ministerstvo sociální péče žádosti gremiální pokladny v ten rozum, že také ti členové, kteří následkem jejich učební doby a odborného vzdělání nemohou býti již pokládáni za pomocné pracovníky (§ 73., odst. 3. ž. ř.), mohou u této pokladny býti pojištěni.

Nejvyšší správní soud zrušil toto rozhodnutí pro nezákonnost, uváživ v podstatě toto: Bylo-li úmyslem žalovaného úřadu u výkonu nějaké své diskrecionární moci způsobem konstitutivním propůjčiti gremiální pokladně právo k pojištění uvedené kategorie zaměstnanců, pak jest naříkaný výnos zřejmě nezákonný, ježto předpisy, upravující nemocenské pojištění, v žádném případě úřadům správním nepřiznávají takového oprávnění, aby svým výrokem způsobem konstitutivním zakládaly příslušnost pokladen, podle nemocenského zákona zřízených k provádění nemocenského pojištění určitých kategorií zaměstnanců. Ve smyslu oněch předpisů vyhrazena jest úřadům správním toliko kompetence, aby, pokud jde o otázky, týkající se poměrů pojistných, jako úřady rozhodovací nalézaly o tom, co jest v konkrétních případech podle platných zákonných norem právem.

Avšak ani jako akt povahy deklaratorní, vydaný na základě dozorcí moci, nelze tento výnos uvést v soulad s platnými předpisy, podle nichž gremiální pokladna pro zaměstnance kategorie nahoře uvedené příslušnou není. Ze srovnání předpisů § 121., odst. 1., § 106., odst. 2. a § 73. ž. ř., vyplývá, že zaměstnanci, vyznačení v odst. 3. § 73. ž. ř., nejsou příslušníky

společenstva, nestávají se členy společenstevní pokladny a nevztahuje se ovšem na ně ani ustanovení § 58., odst. 1. nem. zák.

Dedukce, že výjimku z této zásady tvoří obchodní pomocníci vyšších kategorií, ježto v § 73. ž. ř. v odst. 1. pod písmenou a) jsou »obchodní pomocníci« výslovně uvedeni mezi pomocnými pracovníky a že zákon z 16. ledna 1910, č. 20 ř. z., tak zv. zákon o obchodních pomocnících, i obchodní zřízence vyšších kategorií zahrnuje do pojmu obchodních pomocníků, jest mylná. Ustanovení odst. 3., § 73. ž. ř. vymezuje po stránce negativní pojem pomocného pracovníka, jehož pozitivní kriteria vyznačena jsou v odstavcích předešlých, vztahuje se tedy na všechny kategorie pomocných pracovníků pod písmenami a) až d) uvedené, mezi nimi i na obchodní pomocníky, o nichž živnostenský řád v té příčině nic zvláštního nestanovil. Ze zákona z 16. ledna 1910 nelze pro otázku, které obchodní pomocníky jest pokládati za pomocné pracovníky ve smyslu řádu živn., činiti nijakých závěrů, neboť pojem obchodních pomocníků, oním zákonem vymezený, jest rozhodný jen pro právní relace tímto zákonem upravené; § 73. ř. ž. jím změněn nebyl.

Odporuje-li názor, že nemocenská pokladna gremiální jest ze zákona příslušna k obstarávání povinného nemocenského pojištění zaměstnanců členů gremia, kteří jsou ve smyslu § 73., odst. 3. ž. ř. ustanoveni pro vyšší úkony služební, nebo že příslušnost gremiální pokladny k obstarávání tohoto pojištění může býti založena nějakým aktem úředním, zřejmému předpisu zákona, nemůže nezákonnost rozhodnutí na názoru takovém založeného býti vyvrácena nijakými úvahami o domnělé neúčelnosti nebo nevhodnosti příslušných předpisů zákonných.

(Nález nejv. správ. soudu z 22. září 1921, č. 11716.)

b) Úrazové:

Den podání opravného prostředku na poštu může jen tehdy platiti za den podání, byla-li poštovní zásilka adresována onomu úřadu, který jest podle zákona místem podacím.

Naříkaným rozhodnutím bylo jako opožděné a tudíž nepřipustné zamítnuto odvolání stěžovatelovo proti rozhodnutí zemské politické správy ze dne 2. prosince 1920, č. j. 294.938 v příčině stanovení dodatečného pojistného příspěvku pro úrazovou pojišťovnu za období 1919/II.

Zmíněné rozhodnutí zemské správy politické opatřené správným a úplným právním poučením toho obsahu, že lze se z něi odvolati k ministerstvu sociální péče, že však odvolání dlužno podati do 14 dnů u zemské správy politické, bylo stěžovateli okresní politickou správou intimováno a dotyčný výměr byl mu podle doručovacího lístku doručen dne 5. 1. 1921. Rekurs proti tomuto rozhodnutí zemské politické správy byl stěžovatelem dne 9. 1. 1921 z L. zaslán přímo na ministerstvo sociální péče, jež jej výnosem ze dne 13. ledna 1921, č. j. 202/F-21 postoupilo zemské správě politické »ku připojení jednacích spisů«. K zemské správě politické došlo touto cestou odvolání stěžovatelovo dne 20. ledna 1921.

Podle § 55. zákona ze dne 28. prosince 1887, č. 1. ř. z. z r. 1888 o pojišťování dělníků pro případ úrazu mají, pokud v tomto zákoně nic jiného není ustanoveno, rekursy proti rozhodnutím politických úřadů podány býti ve 14 dnech po doručení rozhodnutí, na které se stížnost vede, u o n o h o ú ř a d u, j e n ž v I. i n s t a n c i r o z h o d l.

Podle § 23. odst. 6. cit. zákona rozhoduje o námitkách proti předpisu pojistného politický úřad zemský s výhradou odvolání k ministerstvu so-